

Український державний університет залізничного транспорту

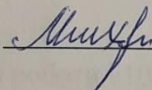
Кафедра Фінанси, облік і аудит

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА АНАЛІЗ
ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ З МЕТОЮ
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВОМУ
ПІДПРИЄМСТВІ

Пояснювальна записка і розрахунки
до дипломної роботи магістра

МРЕ. 300.02.02 ПЗ

Розробив студентка групи 215-ОАО-323
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
(роботу виконано самостійно, відповідно
до принципів академічної доброчесності)

 Міхієнко М.О.

Керівник: професор, д-р екон. наук

 Кірдіна О.Г.

Рецензент: професор, докт. екон. наук

_____ Каличева Н.Є.

2025

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра включає в себе 19 слайдів презентації, 93 аркуші пояснювальної записки формату А4, що включає 6 рисунків, 23 таблиці, 41 літературне джерело.

Актуальність теми. В умовах воєнного стану, фінансово-економічної кризи та залежності економіки від інших зовнішніх факторів для підприємств все більш актуальною стає проблема оплати праці, яка є фактором створення умов подальшого розвитку, підвищення рівня життя, нарощування людського капіталу. Сьогодні існуюча оплата праці не повністю реалізує свої функції, не задовольняє потребам встановлення конкурентних відносин в економіці. Це питання займає одне з центральних місць в системі ведення бухгалтерського обліку кожного підприємства.

Метою дослідження є поглиблення вивчення теоретичних засад оплати праці, функцій заробітної плати, форм та систем, та надання практичних рекомендацій з удосконалення системи заробітної плати.

Предметом дослідження є теоретичні засади, методичні підходи та практичні аспекти оплати праці.

Об'єктом дослідження є розрахунки з оплати праці на промисловому підприємстві.

Методи дослідження – узагальнення та порівняння, структурно-логічний, статистичний, аналітичний, коефіцієнтний.

Інформаційною основою дослідження є наукові праці учених з питань заробітної плати, чинні правові та нормативно-законодавчі акти, матеріали періодичних видань, монографії. Для написання роботи використовувались статутні документи, фінансова, податкова, статистична звітність підприємства, первинні документи, облікові реєстри.

Ключові слова: ОПЛАТА ПРАЦІ, ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ТАРИФНА СИСТЕМА, ФОРМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ, НАРАХУВАННЯ, УТРИМАННЯ, РОБОЧИЙ ЧАС, ДОПЛАТИ, ПРОДУКТИВНІСТЬ.

ABSTRACT

This qualification work includes 19 presentation slides, 93 sheets of explanatory note in A4 format, including 6 figures, 23 tables, 41 literary sources.

Relevance of the topic. In conditions of martial law, financial and economic crisis and dependence of the economy on other external factors, the problem of remuneration for labor is becoming increasingly relevant for enterprises, which is a factor in creating conditions for further development, improving living standards, and increasing human capital. Today, existing remuneration does not fully realize its functions and does not meet the needs of establishing competitive relations in the economy. This issue occupies one of the central places in the accounting system of each enterprise.

The purpose of the study is to deepen the study of the theoretical principles of remuneration, wage functions, forms and systems, and to provide practical recommendations for improving the wage system.

The subject of the study is theoretical principles, methodological approaches and practical aspects of remuneration.

The object of the study is the calculation of remuneration at an industrial enterprise.

Research methods - generalization and comparison, structural-logical, statistical, analytical, coefficient.

The information basis of the study is scientific works of scientists on salary issues, current legal and regulatory acts, materials of periodicals, monographs. To write the work, statutory documents, financial, tax, statistical reporting of the enterprise, primary documents, accounting registers were used.

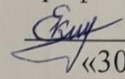
Keywords: PAYMENT OF LABOR, SALARY, TARIFF SYSTEM, FORMS OF PAYMENT OF LABOR, ACCOUNTING, DETENTION, WORKING TIME, SURCHARGES, PRODUCTIVITY.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний
Кафедра фінанси, облік і аудит
Освітній рівень: магістр
Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік, аудит і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувачка кафедри,
професор, д-р екон. наук

 О.Г.Кірдіна
«30» вересня 2024 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Міхієнко Марині Олексіївні

1 Тема «Бухгалтерський облік з оплати праці та аналіз ефективності використання трудових ресурсів з метою удосконалення системи управління на промисловому підприємстві» керівник Кірдіна Олена Григорівна, д-р екон. наук, професор затверджено розпорядженням по економічному факультету від 21.10.2024 №26/24.

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2025 року.

3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми кваліфікаційної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми кваліфікаційної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про об'єкт дослідження для вдосконалення системи управління персоналом в сучасних умовах (на прикладі промислового підприємства).

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Теоретичні основи формування інформації про заробітну плату, провести фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства, для чого охарактеризувати та дослідити основні показники діяльності. Провести аналіз ефективності використання трудових ресурсів з метою управління ними.

5 Перелік графічного матеріалу: аналіз активу та пасиву балансу підприємства аналіз ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості, аналіз фінансових результатів, рентабельності, аналіз витрат ТОВ, основи організації оплати праці ТОВ, бухгалтерські проводки.

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Стан виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	02.10.24	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	02.10.24- 26.10.24	
Консультація з керівником щодо організації роботи	27.10.24	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	28.10.24- 13.11.24	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	13.11.24- 23.11.24	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	24.11.24- 11.12.24	
Підготовка висновків та презентації роботи	12.12.24- 28.12.24	
Передзахист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.25	

Студент Мих Міхєнко М.О.

Керівник Кі Кірдіна О.Г.

Зміст

Вступ	7
1 Теоретичні основи організації оплати праці	10
1.1 Економічна сутність та основні функції заробітної плати	10
1.2 Форми і системи оплати праці	13
1.3 Дослідження діяльності підприємства ТОВ «Кегичівський молокозавод»	22 28
Висновки до першого розділу	33
2 Організація і ведення бухгалтерського обліку операцій з оплати праці	37
2.1 Нормативно-законодавча база з обліку праці	37
2.2 Первинний облік особового складу	41
2.3 Документальне оформлення робочого часу	42
2.4 Порядок розрахунку середнього заробітку	44
2.5 Нарахування заробітної плати за час відпусток	45
2.6 Нарахування заробітної плати за дні непрацездатності	47
2.7 Утримання із заробітної плати	49
2.8 Виплата заробітної плати	54
2.9 Документальне оформлення розрахунків із заробітної плати	57
2.10 Синтетичний облік розрахунків по заробітній платі	59
2.11 Нарахування на заробітну плату	62
2.12 Звітність з оплати праці	66
Висновки до другого розділу	68
	70

МРЕ 300.02.02								
Ізм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата	Бухгалтерський облік з оплати праці та аналіз ефективності використання трудоу ресурсів з метою удосконалення системи управління на промисловому підприємстві	Літ.	Лист	Листів
Разробив		Міхінко М.О.	<i>Міхінко</i>	10.01.25				
Перевірив		Кірдіна О. Г.	<i>Кірдіна</i>	10.01.25			5	93
Реценз.		Каличева Н.С.				УкрДУЗТ		
Н. Контр.		Орлова В.М.						
Затвердив		Кірдіна О.Г.						

3 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів з метою удосконалення системи управління заробітною платою	70
3.1 Аналіз трудових показників	70
3.2 Аналіз трудомісткості продукції	72
3.3 Аналіз ефективності використання трудових ресурсів	75
3.4 Удосконалення системи управління заробітною платою на підприємстві	76
Висновки до третього розділу	82
Висновки	84
Перелік використаних джерел	88
Додаток А - Баланс на 31.12.2023 р.	92
Додаток Б - Звіт про фінансові результати за 2023 р.	93
Додаток В -Квитанція	94

					ПЗ	Арк.
						6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Перелік використаних джерел

- 1 Господарський кодекс України: Закон України від 08.10.2023 №436-IV. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text) (дата звернення: 01.11.2023).
- 2 Конституція України: Закон України від 01.01.2020 №254к/96-ВР. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-ВР#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-ВР#Text) (дата звернення: 01.11.2023).
- 3 Податковий кодекс України: Закон України від 03.09.2023 №2755-VI. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text) (дата звернення: 01.11.2023).
- 4 Про оплату праці: Закон України станом на 01 квітня 2023 р. №108/95-ВР. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-ВР#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-ВР#Text) (дата звернення: 02.11.2023).
- 5 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України станом на 10 серпня 2022 р. №996-XIV. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14@Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14@Text) (дата звернення: 02.11.2023).
- 6 Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України станом на 07 вересня 2023 р. №2464-VI. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text) (дата звернення: 02.11.2023).
- 7 Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ МФУ станом на 03 листопада 2020 р. №z0027-00. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text) (дата звернення: 03.11.2023).
- 8 Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ МФУ станом на 03 листопада 2020 р. №z1025-03. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03#Text) (дата звернення: 03.11.2023).

[03#Text](#) (дата звернення: 03.11.2023).

9 Цивільний кодекс України: Закон України від 05.10.2023 №435-IV. Законодавство України: веб-сайт. [URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text) (дата звернення: 01.11.2023).

10 Березюк А. М. Економіка праці й соціально-трудова відносини: навч. посіб. / А. М. Березюк, С. М. Мельніков, О. С. Попов. – Харків: ХАІ, 2011. – 105 с.

11 Будько О.В., Лобас І.С. Удосконалення організації обліку праці та розрахунків з персоналом на підприємстві. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. №2. С. 37-41.

12 Варламова І.С. Проблеми обліку заробітної плати на підприємстві та напрямки його вдосконалення. Вісник ХДУ. Серія Економічні науки. 2019. №34. С. 135-139.

13 Воськало Н.М., Воськало В.І. Теоретичні та методологічні основи розрахунків за виплатами працівникам. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип.2(13). С. 239-244.

14 Гончарова С. Ю. Соціальна політика: навч. посіб. / С. Ю. Гончарова, І. П. Отенко. – Харків: Вид-во ХДЕУ, 2013. – 200 с

15 Житна, І.П. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств [Текст] / І.П. Житна, А.М. Нескреба. – К.: Вища школа, 2004. – 346 с.

16 Гуцаленко Л.В., Каправа О.С. Облік оплати праці: проблеми на напрямки вдосконалення. Економіка та суспільство. 2018. №18. С. 894-899.

17 Загородній, А.Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики [Текст]: навчальний посібник / А.Г. Загородній, Г.О. Партин. – К.: Товариство "Знання", КОО, 2004. – 377 с.

18 Економіка праці й соціально-трудова відносини: навч. посіб. / [І. Б. Скворцов, В. В. Войцеховська, О. Я. Загорецька та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. Б. Скворцова. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 265 с.

19 Калина А.В. Економіка праці [Текст]: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. В. Калина. – Київ: МАУП, 2004. – 272 с.

20 Каткова Н.В., Маслова К.В. Особливості обліку оплати праці в

сучасних умовах та шляхи його удосконалення. Економіка та суспільство. 2017. Вип.8. С. 762-767.

21 Кім, С. Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення [Текст]: навчальний посібник / С.Г. Кім, В.В. Сопко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.

22 Косміна, Р. М. Бухгалтерський облік [Текст]: навчальний посібник / Р.М. Косміна, Ю.Д. Чацкіс. – К.: Вища школа, 2008. – 255 с.

23 Кузьмінська К.І., Іванова В.С. Особливості організації обліку розрахунків з працівниками на підприємстві. Підприємництво і торгівля. 2019. №25. С. 33-37.

24 Кужельний, М.В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст]: навчальний посібник / М.В. Кужельний, В.Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2011. – 334

25 Лень, В.С. Бухгалтерський облік в галузях економіки [Текст]: навчальний посібник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Знання-Прес, 2005. – 492 с.

26 Лишиленко, О.В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст]: навчальний посібник / О.В. Лишиленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 215 с.

27 Матюха М.М., Божок К.К. Удосконалення організації обліку заробітної плати на виробничих підприємствах. Інтернаука. 2021. №15(115). С. 32-36.

28 Меліхова Т.О., Лисяк О.В. Удосконалення документування обліку та аудиту заробітної плати в управлінні підприємством. Агросвіт. 2021. №21-22. С. 43-50.

29 Михайлов, М.В. Теорія бухгалтерського обліку [Текст]: навчальний посібник / М.В. Михайлов, М.Г. Михайлова, А.І. Глуваченко, В.П. Гончар. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 247 с.

30 Петренко Н.І., Войчак Л.О. Удосконалення організації обліку заробітної плати та величина мінімальної заробітної плати. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 20. С. 1010-1015.

31 Подмешальська Ю.В., Левківська Т.В. Облік нарахування заробітної плати. Ефективна економіка. 2018. №2.: веб-сайт.
[URL:http://economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/63.pdf](http://economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/63.pdf) (дата звернення: 30.10.2023)

- 32 Подмешальська Ю.В., Панченко А.М. Удосконалення організації обліку заробітної плати. Інвестиції: практика та досвід. 2020. №1. С. 58-63.
- 33 Пономарьова Т., Тураєва К. Автоматизація нарахування заробітної плати на підприємствах. Молодий вчений. 2019. №9(73). С. 211-214.
- 34 Про зайнятість населення: Закон України № 5067–VI від 05.07.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
- 35 Про організації роботодавців: Закон України № 5026-VI від 22.07.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>
- 36 Суліменко Л.А., Киян А.В., Вітер С.А. Облік і аналіз розрахунків з оплати праці. Інфраструктура ринку. 2018. №18. С. 395-244.
- 37 Примак Т. О. Економіка підприємства [Текст]: навчальний посібник, третє видання / Т. О. Примак. – Київ: - Вікар, 2003. – 219 с.
- 38 Сук, Л. К. Бухгалтерський облік [Текст]: навчальний посібник / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К.: Знання, 2008. – 507 с.
- 39 Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст] / Н.М. Ткаченко. – К.: Алерта, 2006. – 1080 с.
- 40 Хоменко Л., Яценко Н., Мельничук А. Удосконалення технологічного процесу обліку заробітної плати на промисловому підприємстві. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2023. №318 (3). С. 103-109.
- 41 Феофанова І.В., Голяк О.В. Удосконалення обліку та аудиту заробітної плати на підприємстві. Економіка та держава. 2021. №3. С. 125-130.